

Riessia semiophora w Polsce

Riessia semiophora en Pologne

ALINA SKIRGIEŁŁO i IRENA GĘSICKA

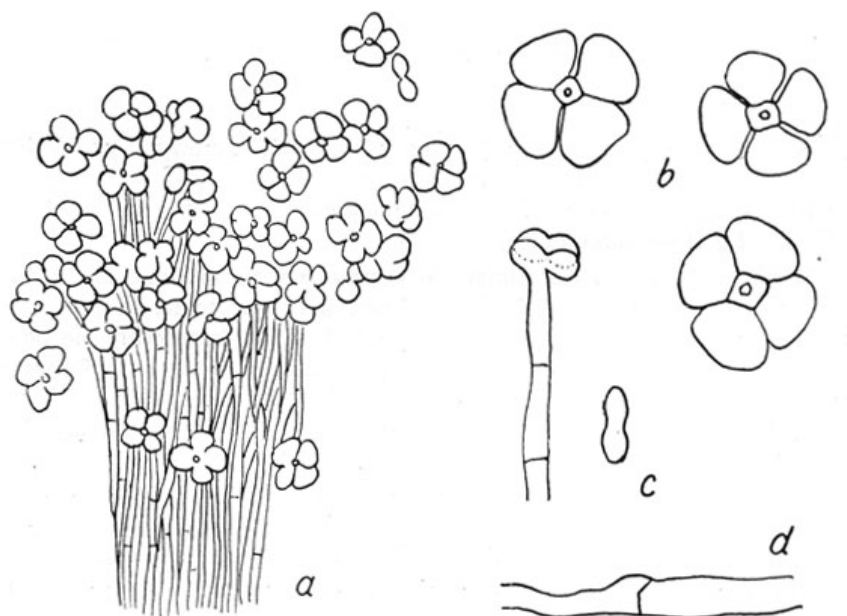
W 1967 roku ze zniszczonych impregnowanych sosnowych podkładów kolejowych wyizolowano po raz pierwszy w Polsce (woj. warszawskie) rzadko spotykany grzyb, *Riessia semiophora* Fres. 1852. Beitr. II. 74. tab. IX. fig. 1—5 (*Moniliales*).

Wymieniony grzyb rozwijając się w pracowni na drewnie podkładów tworzył synnemata wysokości 0,5—1 mm; były one białe, kosmkowate, matowe, maczugowate, czasem rozwidłone. Konidia formowały się pojedynczo na szczytach równowąskich prostych trzonek konidialnych; były przeważnie czterokomórkowe, rzadko składały się z pięciu komórek. Czterokomórkowe konidia, o wymiarach 12—14 μ , przypominały liść czterolistnej koniczyny.

Czyste kultury tego grzyba łatwo rozwijały się na agarze brzezczkowym z trocinami. Kolonia na nim przybierała kształt koncentrycznych pierścieni. Pierścienie wewnętrzne stawały się żółtawe, zewnętrzne zaś — najmłodsze — pozostawały białe. Synnemata formowały się po 10—14 dniach prowadzenia kultury; najbardziej dojrzałe, z trzonekami konidialnymi o dużej liczbie konidiów, znajdowały się w żółtej części kolonii. Wymiary i kształt konidiów otrzymanych na pożywce niczym nie różniły się od wymiarów i kształtu konidiów rozwiniętych bezpośrednio na pierwotnym podłożu.

Na strzępkach omawianego grzyba zaobserwowano obecność bardzo dużej liczby sprzążek; podobne zjawisko zaobserwował Goos (1967) w Rhode Island na swoim materiale wyizolowanym z martwego drewna (dębu?). Wyraził on przypuszczenie, że *Riessia semiophora* stanowi stadium niedoskonałe jakiegoś podstawczaka. Wskazane są dalsze badania nad biologią tego grzyba, który doskonale rozwijał się w pracowni w Warszawie w temperaturze około 18—20°C. Być może jednak, owocowanie jego w naturze związane jest z chłodniejszą porą roku, gdyż był izolowany tylko w marcu (dwukrotnie) i w listopadzie (jeden raz).

Riessia semiophora należy do grzybów rzadko spotykanych. W Ameryce Płn. znane są dotychczas tylko dwa jego stanowiska, w Rhode Island (z 1966 r.) i w Brytyjskiej Kolumbii (z 1959 r.). Stanowisko typu znajduje się w Europie, w Cassel, gdzie został znaleziony przez Riessa na rozkładających się drągach sosnowych i opisany na jego cześć przez Freseniusa (Saccardo 1886). Drugi raz zbierany był w Jugosławii (Vinkovci) przez Schulzera (Lindau 1910).

rys. I. Gęsicka

Ryc. 1. *Riessia semiophora* Fres.

a — fragment synnema (portion de coupe du synnema) 520 ×; b — czterokomórkowe konidia (conidies à quatre cellules) 1335 ×; c — konidiofor i konidium widziane z boku (conidie portée par le conidiophore et une conidie, vue du côté) 520 ×; d — strzępka ze sprzążką (hyphe avec une boucle) 1335 ×

Warto jeszcze dodać, że dotychczas znamy tylko 3 gatunki z rodzaju *Riessia*. Drugim jest *R. minima* opisana przez Saccardo w 1902 roku (Saccardo 1906) jako pasożyt strzępek *Helminthosporium asteroidis* na liściach *Eugenia* z Brazylii. Trzeci gatunek został wyizolowany z gleby w okolicy Leningradu przez Kamyschko (1961) i nazwany przez niego *R. naumowii*. Autorzy ci nie notują obecności sprzążek na strzępkach opisanych przez siebie grzybów.

RÉSUMÉ

L'analyse des vieilles traverses de voie ferrée a permis d'isoler un champignon très rare, *Riessia semiophora*. On a observé sur ses hyphes la présence de nombreuses boucles constatées par Goos (1967) sur les hyphes de l'isolat américaine. Goos suppose que *Riessia semiophora* peut être un Basidiomycètes en stade imparfait.

Zakład Systematyki i Geografii Roślin
Uniwersytetu Warszawskiego
Warszawa, Aleje Ujazdowskie 4

LITERATURA

- Goos R. D., 1967, Observations on *Riessia semiophora*, Mycologia 59: 718—722.
Kamyschko O. P., 1961, Genera et species novae fungorum terricularum e regione Leningradensi, Bot. mat. otd. spor. rast. 14: 221—227.
Lindau G., 1910, *Fungi imperfecti*, in Rabenhorst's Kryptogamen-Flora 1 (9), (Neudr., Weinheim 1963).
Saccardo P. M., 1886 et 1906, Sylloge Fungorum, 4 et 18, Patavii.